РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ОТМЕНЯНЕ НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО

Член единствен. Отменя се Законът за публично-частното партньорство (обн., ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 87 и 102 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 38 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г. и бр. 27, 65, 66 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 16 ал. 5 се изменя така:

„(5) Едноличните търговски дружества с държавно имущество и държавните предприятия, които по силата на закон ползват, управляват или експлоатират обекти - публична държавна собственост, както и лицата, на които е предоставена концесия за обекти - публична държавна собственост по Закона за концесиите, в съответствие с решението по чл. 39, ал. 1 от Закона за концесиите, могат да отдават под наем по реда на чл. 19, ал. 1 за срок до 10 години части от предоставените им обекти - публична държавна собственост, при условие че се използват съобразно предназначението им.“

2. В чл. 19, ал. 1, изречение първо след думата „закона“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

3. В чл. 43 ал. 2 се изменя така:

„(2) Държавата се разпорежда с имоти - частна държавна собственост, на база на оценки на имотите, извършени от независим оценител, не по-ниски от данъчните им оценки, чрез продажба, замяна, делба,

възмездно или безвъзмездно учредяване на ограничени вещни права, както и чрез апортиране на имоти и вещи в капитала на търговски дружества.“

4. В чл. 47, ал. 1 след думата „развитие“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

5. В чл. 56, ал. 1 след думите „Министерския съвет“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

6. В чл. 57:

а) в ал. 2 след думите „Министерския съвет“ се поставя точка и текстът до края се заличава;

б) в ал. 3 след думите „съответния министър“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

7. Член 57а се отменя.

8. В чл. 58, ал. 2, изречение първо след думите „Министерския съвет“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

9. Член 73 се изменя така:

„Чл. 73. В акта за държавна собственост се отбелязват действията по управление или разпореждане с имота, а за имоти - публична държавна собственост, и предоставянето им на концесия.“

10. В § 1а от Допълнителните разпоредби т. 5 се отменя.

11. Параграф 6в от Преходните и заключителните разпоредби се отменя.

§ 2. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г. бр. 45, 82 и 102 от 2012 г. и бр. 15, 24 и 66 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато това е определено като условие с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия, концесионният договор се сключва с новоучредено капиталово дружество, в което собственик на капитала са участникът, определен за концесионер, и:

1. държавата, съответно общината, съответно публичноправната организация, и/или

2. посоченото в решението еднолично търговско дружество, в което дяловете или акциите са собственост на държавата, съответно общината, съответно публичноправната организация, и/или

3. държавно, съответно общинско предприятие.“;

б) в ал. 5 думите „и за публично-частното” се заличават.

2. В чл. 18а:

а) в ал. 1 след думата „Проектното” запетаята, думите „съответно публично-частното” и запетаята след тях се заличават;

б) в т. 1 след думата „проектното” запетаята и думите „съответно на публично-частното” и запетаята след тях се заличават;

в) в т. 2 след думата „проектното” запетаята и думите „съответно с публично-частното“ и запетаята след тях се заличават;

г) алинеи 2-4 се отменят.

3. В чл. 39 ал. 3 се изменя така:

„(3) С решението по ал. 1 може да се определи условие концесионният договор да се сключи с проектно дружество.”

4. В чл. 41, ал. 1, т. 5, буква „о“ след думите „проектно дружество“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 3. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26, 34 и 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29, 30 и 36 от 2006 г., бр. 59, 63 и 92 от 2007 г., бр. 54, 70 и 100 от 2008 г., бр. 10, 17, 19 и 41 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 15 и 19 от 2011 г., бр. 45 и 91 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 65 от 2013 г.; изм. и доп. бр. 66 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8:

а) в ал. 2 след думата „област“ се поставя точка и текстът до края се заличава;

б) в ал. 9:

аа) в основния текст изречение трето се изменя така:

„Програмата съдържа: “;

бб) в т. 2 след думите „вещни права“ запетаята и думите „за публично-частно партньорство“ се заличават;

в) в ал. 11 след думата „администрация“ се поставя точка и текстът до края се заличава;

г) алинея 12 се отменя.

2. В чл. 9, ал. 4, изречение второ след думата „концесионерите“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

3. В чл. 51а ал. 1-3 се отменят.

4. В чл. 51б:

а) в ал. 1 изречение второ се заличава;

б) в ал. 2 изречение трето се изменя така:

„Този ред и срок не се прилага в случаите на Закона за концесиите.“

5. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. Дейностите по чл. 53, които не се осъществяват от общински предприятия по чл. 52, се възлагат, съответно предоставят, по реда на Закона за обществените поръчки или по Закона за концесиите.“

6. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 9 се отменя.

7. Параграфи 19а и 19б от Преходните и заключителните разпоредби се отменят.

§ 4. В Закона за физическото възпитание и спорта (обн., ДВ, бр. 58 от 1996 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 53 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 124 от 1998 г., бр. 51 и 81 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г.; попр., бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 75 от 2002 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2002 г. - бр. 95 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 88 и 103 от 2005 г., бр. 30, 34, 36 и 80 от 2006 г., бр. 41, 46 и 53 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 50 и 96 от 2010 г., бр. 35 и 99 от 2011 г., бр. 45, 87 и 102 от 2012 г. и бр. 15 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4 т. 13 се отменя.

2. В чл. 4а т. 5 се отменя.

3. Член 50б се отменя.

4. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 29 се отменя.

§ 5. В Закона за насърчаване на инвестициите (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г.; попр., бр. 99 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г.; попр. бр. 40 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г., бр. 18, 88 и 100 от 2010 г., бр. 38, 45 и 82 от 2012 г. и бр. 15, 16 и 66 от 2013 г.), в чл. 13а т. 2 се изменя така:

„2. за изпълнение на приватизационни договори по Закона за приватизация и следприватизационен контрол или за изпълнение на концесионни договори по Закона за концесиите или за добив на подземни богатства по Закона за подземните богатства и в изпълнение на компенсаторни (офсетни) споразумения;”.

§ 6. Започнатите процедури за осъществяване на публично-частно партньорство, сключването и изпълнението на договори за публично-частно партньорство до влизането в сила на този закон, се довършват по реда на отменения Закон за публично-частното партньорство.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на …… 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Михаил Миков)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ОТМЕНЯНЕ НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО

Предложеният законопроект е във връзка с проблемните моменти в практическото прилагане на публично-частното партньорство (ПЧП) и необходимостта от оптимизиране на националния режим.

Европейските нормативни актове от значение за ПЧП се съдържат в правилата за възлагане на обществени поръчки и концесии, и по-специално Директива 2004/17/ЕС и Директива 2004/18/ЕС. Общото разбиране на директивите е, че при провеждането на процедура за избор е необходимо да се спазват принципите на състезателното начало, свободната и лоялна конкуренция. От съществена важност се явява Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., като за първи път се дава дефиниция на понятието „операция, изпълнявана чрез публично-частно партньорство" и се включва изрична разпоредба, която позволява частният партньор по ПЧП проект да бъде определен за бенефициент по съответната оперативна програма. Това ново положение би могло да даде възможности за значително развитие на ПЧП в България.

В действащия Закон за публично-частното партньорство (ЗПЧП) е възприет ограничителен подход, като изрично са посочени дейностите от обществен интерес, в които може да се реализират ПЧП проекти - обекти на: техническата инфраструктура (паркинги, гаражи, обекти на градския транспорт, системи за наблюдение и сигурност, системи за улично осветление); на социалната инфраструктура (здравеопазване, образование, култура, спорт, отдих и туризъм, социално подпомагане); на зелената система (зелени площи, паркове, градини). Идеята на рестриктивния подход при определянето на приложното поле на ЗПЧП е първоначално да се определи по-ограничен кръг от дейности, за които ПЧП е допустимо, за да се натрупа практически опит в прилагането на тази форма на сътрудничество, преди да се сключват дългосрочни договори в стратегически сфери, свързани с националната безопасност, като пътна мрежа, летища, пристанища, енергиен сектор и др. Практиката обаче показва, че възприетият подход не е довел до реализацията на първоначално вложения замисъл. Пример в това отношение е осъществяването на ПЧП в областта на социалните услуги. Разпоредбите на ЗПЧП не са съобразени със специалното законодателство в сферата на социалните услуги, което затруднява реализирането на публично-частното партньорство. Действащият закон възприема ограничителен подход спрямо основните доставчици в сферата на социалните услуги, тъй като не предвижда възможност страна по ПЧП да бъдат физически лица, регистрирани по

Търговския закон, или юридически лица по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, каквато възможност е предвидена в Закона за социалното подпомагане по отношение на социалните услуги. Нещо повече, действащият закон, освен че е неработещ, съдържа предпоставки за директна намеса от страна на държавата в работата на бизнеса и общините. Законът не дава никакви специални условия за облекчаване на инвестиционния процес в държавата, напротив – затруднява го. Отмяната на ЗПЧП е наложителна с оглед насърчаване на инвестиционния процес и ангажиране потенциала на бизнеса.

Отмяната на ЗПЧП няма да създаде пречки за реализиране на публично-частни партньорства. Големите инфраструктурни проекти - републикански пътища, пристанища и летища, съгласно Конституцията на Република България и специалните закони могат да се отдават само на концесия. По своята същност концесията е и вид ПЧП. За реализацията на посочените значими големи проекти са приложими и разпоредбите на действащите специални закони – Закона за пътищата, Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, Закона за гражданското въздухоплаване, Закона за водите. В посочените закони са разписани подробни процедури за избор на партньор, гарантиращи спазването на принципите за публичност, прозрачност, свободна и лоялна конкуренция; равнопоставеност на всички участници в процедурата и недопускане на дискриминация. По отношение на малките инфраструктурни проекти също могат да се прилагат както посочените закони, така и Законът за обществените поръчки и Законът за концесиите.

С оглед пакета от нови директиви на ЕС, свързани с обществени поръчки и концесии, страната ни трябва да актуализира националното законодателство, с което ще се усъвършенства правната уредба на ПЧП.

Действащата нормативна рамка определя сложен ред за планиране и осъществяване на ПЧП проектите. Настоящият закон предвижда публичният партньор да определя частния партньор чрез провеждане на процедура при реда и условията на Закона за обществените поръчки, като критерият при избора е “икономически най-изгодна оферта”. Това положение изпълнява европейските изисквания за провеждане на състезателна процедура, но практически ще затрудни провеждането на процедурите, тъй като определянето на частен партньор, с който да се сключи договор за ПЧП със срок от 35 г., е в значителна степен по-комплексно и сложно начинание, отколкото провеждането на процедура за избор на изпълнител на обществена поръчка със срок на изпълнение до 5 г.

В обобщение може да се отбележи, че действащата нормативна уредба на ПЧП в България е съобразена принципно с европейските изисквания, но не са налице достатъчно механизми, които да гарантират съответствието между държавните и общинските приоритети в областта на ПЧП, включително изрично предвидено задължение за съгласуваност между програмните документи на национално и общинско ниво. Това затруднява единното планиране и приемане на обща концепция за ПЧП като допълващо към фондовете от ЕС средство за финансиране и осъществяване на дейности в техническата и социалната инфраструктури. В определени случаи дейността на институциите се блокира, което създава проблеми за реализиране на големите инфраструктурни проекти.

Законът за публично-частното партньорство е в сила от началото на 2013 г., но до момента на практика не са осъществени значителни ПЧП проекти - подзаконовата рамка е недостатъчно подробно разработена и не позволява практическото осъществяване на ПЧП проектите; не са предвидени достатъчно стимули за инициатива от страна на заинтересовани лица (т. нар. инициатива от частен партньор); не са подробно разписани критериите за включване на ПЧП проектите в стратегическите документи за планиране; не са приети необходимите методологии, указания и образци на документи; не е създаден регистър на ПЧП, с който трябва да се осигури публичност на целия процес.

Поради това е наложително ЗПЧП да бъде отменен. С неговата отмяна ще бъдат премахнати затрудненията, които законът създава за развитието на важни проекти.

В Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта за отмяна на ЗПЧП са предвидени промени в Закона за държавната собственост, Закона за общинската собственост, Закона за концесиите, Закона за физическото възпитание и спорта, поради множество препратки към закона, чиято отмяна се предлага. Със законопроекта се предлагат промени и в Закона за насърчаване на инвестициите, като се възстановява старият режим, предвиждащ забрана за насърчаване на инвестиции за изпълнение на приватизационни договори по Закона за приватизация и следприватизационен контрол или за изпълнение на концесионни договори по Закона за концесиите, или за добив на подземни богатства по Закона за подземните богатства и в изпълнение на компенсаторни (офсетни) споразумения.

Предвид изложеното, както и обстоятелството, че Законът за публично-частното партньорство не е работещ, е наложително същият да бъде отменен. Отмяната на закона няма да създаде пречки за реализиране на публично-частните партньорства.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Даниела Бобева)